

ДЗЯРЖАВА МАБІЛІЗУЕЦЦА ДЛЯ ВЫРАШЭННЯ ВОСТРЫХ ПЫТАННЯЎ

(Заканчэнне.

Пачатак на 1-й стар.)
 Падкрэсліваю — міжведамасную, таму што самым негатыўным чынам на працэсах, якія адбываюцца ў будаўніцтве, адбывалася няўзгодненасць дзеянняў, недысцыплінаванасць, уземныя прэтэнзіі розных структур і вузкакарпаратыўныя інтарэсы», — сказаў Прэзідэнт. Ён нагадаў, што перад міжведамаснай рабочай групай стаяла задача дэтальна вывучыць недахопы на ўсіх стадыях інвештыцыйнага працэсу і з улікам міжнароднага вопыту акрэсліць шляхі развіцця будаўнічай галіны на бліжэйшую і сярэднэтэрміновую перспектыву.

Апошні тэрмін — 1 ліпеня

Прэзідэнт паставіў задачу завяршыць будаўніцтва апошняга проблемнага дома да 1 ліпеня наступнага года. Паводле слоў Прэзідэнта, неапраўдана зацягванне тэрміна жыллёвага будаўніцтва і нямомым рост цен на пратэрмінаванае жыллё выклікаюць найбольшую незадаволенасць людзей. Раскрыты абуральныя факты падману дольшчыкаў. «Знайдзіся дзевячы, якія аб’явілі аб будаўніцтве дома, з дольшчыкаў збіралі грошы, а потым транжырылі іх. У выніку пакідалі людзей і без жылля, і без сродкаў. Можна гаварыць у гэтым выпадку аб стварэнні піраміды», — сказаў Аляксандр Лукашэнка.

Кіраўнік дзяржавы нагадаў, што па яго даручэнні сёлета ў чэрвені праведзена інвентарызацыя ўсіх праблемных будоўляў. «Сёння з 380 дамоў, уключаных у пералік праблемных, ужо ўведзена ў эксплуатацыю 200. Да канца года, як запэўніваюць мясцовыя органы ўлады, будуць уведзены ў эксплуатацыю амаль 100 дамоў, і 80—85 даўгабудуў будучь уведзены ў 2014 годзе», — сказаў Аляксандр Лукашэнка. Ён звярнуў асаблівую ўвагу ўдзельнікам нарады на неабходнасць дакладна выкачаць названыя тэрміны. «Раней я распарадзіўся да канца гэтага года ўсе праблемныя дамы ўвесці ў строй. Але палічылі — праслязіліся. Добра, калі з 400 дамоў застанецца 80 на першае паўгоддзе наступнага года, — гэта людзі яшчэ вытрымаюць. Але, не дай бог, хоць паўдома не будзе ўведзена. Не ў удзялімаму мудраваць са статыстыкай і справаздачыцца. Кожны дом будзе правяраны міжведамаснай групай, якую ўзначальвае кіраўнік Адміністрацыі Прэзідэнта», — падкрэсліў кіраўнік дзяржавы.

Аляксандр Лукашэнка запатрабаваў ад усіх вертыкалі ўла-

ды, асабліва ад старшын райвыканкамаў, давесці да лагічнага завяршэння ўсе праблемныя будоўлі жылля. «Есць графікі, вызначаны адказныя. Кантралюйце выкананне прынятых абавязцелстваў, напружвайце будаўнікоў», — сказаў Прэзідэнт, звяртаючыся да ўдзельнікаў нарады.

Прэзідэнт перакананы, што з’яўленне новых дамоў са звышнорматывымі тэрмінамі будаўніцтва трэба ляміць надзвычайнымі выпадкамі і трыба зрабіць усё, каб іх не ўзнікала. У якасці негатыўнага прыкладу Аляксандр Лукашэнка прывёў выадак з дзейнасцю ТАА «Абліча», якое праваліла будаўніцтва некалькіх аб’ектаў у Брэсцкай вобласці. У сувязі з гэтым кіраўнік дзяржавы ўказаў на неабходнасць большага кантролю за жыллівым будаўніцтвам з боку мясцовых органаў ўлады. «У галаве не ўкладваецца, куды глядзела мясцовыя ўлады на працягу шэрагу гадоў? Збоі ў рабоце гэтых гора-будаўнікоў былі відавочныя», — сказаў Аляксандр Лукашэнка, наконт выпадку ў Брэсцкай вобласці. «Чаму не прымалі меры? Няжуж не бачылі? І год не бачылі, і паўтара года таму не заўважалі. Чакалі, пакуль Прэзідэнт умяшаець

часу Мінгарвыканкам не можа разабрацца з даўгабудам ЗАТ «ТэрабудІнвест» на вуліцы Прытычкага. Будоўля там спынена, забудоўшчыкі — банкрут. «Гарвыканкам наогул ніяк не дзейнічае. Кожны дзень нявызначанасці — гэта дадатковыя страты і рост цен. Людзі павінны заплаціць роўна столькі, колькі вызначана, і ні капейкі больш», — падкрэсліў кіраўнік дзяржавы.

У сувязі з гэтым Прэзідэнт запатрабаваў ад кіраўнікоў на месцах надаваць больш пільную ўвагу жыллёваму будаўніцтву. Паводле яго слоў, міжведамасная рабочая група падрыхтавала па выніках работы цэлы «альбом», каб любіць чалавек, нават неспецыяліст, разумеў, з чаго пачынаць будаўніцтва і як яго завяршаць. З аднаго боку, на думку Прэзідэнта, гэты «альбом» будзе дапамагаць мясцовым уладам, паколькі ён не трэба нічога выдумляць, а проста выконваць напісанае ў ім. «З іншага боку, ніякі альбомы нікому не трэба. Старшын райа, аблвыканкамаў будуюць у сярэднім адзін дом у год. Ці не могуць яны разабрацца з гэтым домам? — задаў рытарычнае пытанне Прэзідэнт. — А мы ім тут

ігнаравання абавязковых стадый». Прэзідэнт лічыць, што ўрад павінен усё адрагуляваць так, каб ніхто не паставіў пад удар нармальны ход усяго будаўніцтва, атрымаўшы сіюмінутную выгаду. «Для інвестараў, заказчыкаў, праекціроўшчыкаў і падрадчыкаў — усіх удзельніках будаўнічага працэсу — выправаць стаць кіраўніцтвам да дзеяння», — адзначыў кіраўнік дзяржавы.

Паводле яго слоў, нярэдка бывае так, што заказчыкі, не маючы дакладнага задання на праектаванне і імкнучыся хутчэй заняць будаўнічую пляцоўку, пачынаюць працы без пракратнага дакументацыі ў разліку, што яе можна распрацоўваць падчас будаўніцтва. Маўляў, гэта прывядзе да эканоміі часу і сродкаў. Аднак у рэальнасці ўсё атрымаваецца наадварот. Перапрацоўкі і прастае падрадных арганізацыі ў чаканні змен праектаў прыводзяць да дадатковых работ і перарасходу грошаў. Таму Прэзідэнт запатрабаваў ляміць паралельнае праектаванне выключэннем з правілаў, якое можа прымяняцца толькі да добра падрыхтаваных арганізацый, прычым толькі па рашэнні кіраўніка дзяржавы.

Участкі — праз аўкцыён
 У сваім выступленні Аляксандр Лукашэнка закрануў таксама тэму прадастаўлення зямельных участкаў для будаўніцтва. Ён падкрэсліў, што і зараз вельмі вялікая колькасць пляцовак даецца забудоўшчыкам бясплатна, быццам бы каб знізіць кошт будаўніцтва. Але на практыцы часта за гэтым ідзе зусім не зніжэнне цені за квадратны метр, а толькі павелічэнне прыбытку забудоўшчыка. З гэтай прычыны, падкрэсліў Прэзідэнт, многія падпрыёмствы, каб атрымаць бясплатную зямлю, ідуць нахітрасці, якія мяжуюць з махлярствам.

Аднак, паводле слоў кіраўніка дзяржавы, ільготнае прадастаўленне участкаў першапачаткова заклядалася для стварэння новых вытворчасцяў, змяшчэння кошту жыллёвага будаўніцтва. Таму Аляксандр Лукашэнка патрабуе, каб асноўным інструментам прадастаўлення участкаў быў менавіта аўкцыён. «У ідэале льготнае прадастаўленне зямлі павінна

застанца толькі для будаўніцтва жылля па дзяржаўным заказе», — падкрэсліў Прэзідэнт.
 Акрамя таго, кіраўнік дзяржавы адзначыў, што нярэдка ўчасткі, няхай і законна, атрымліваюць грамадзяне і суб’екты гаспадарання не для будаўніцтва, а для спекуляцыі — прамога або схаванага перапродажу. Аляксандр Лукашэнка паставіў задачу перад старшымі райвыканкамаў і губернатарами забараніць любое адчуўжэнне ўчастка да таго часу, пакуль уласнік або арадаттар не зробіць тое, для чаго зямля была прадастаўлена.

«Мяне інфармуюць, што дагэтуль у сферы зямельных адносін не выкаранае валіката і бюракратызм, — адзначыў кіраўнік дзяржавы. — Зацягваюцца тэрміны выдзялення зямельных участкаў, заднім чыслам афармляюцца рашэнні, не прымаюцца своечасовыя меры па кантролі за мэтавым выкарыстаннем участкаў». Аляксандр Лукашэнка лічыць, што ў найбольшай ступені гэтым грашаць Мінск і Мінская вобласць. Таму ў звароце да мэра Мінска Мікаіла Ладуцкі і губернатара Мінскай вобласці Сямёна Шапіры Прэзідэнт запатрабаваў наведаць парадак з размеркаваннем і выкарыстаннем зямельных участкаў.

Падстава для даверу
 Аляксандр Лукашэнка даручыў ўраду і Вярхоўнаму Суду Беларусі распрацаваць і зацвердзіць тытывы дагавор, які павінен заключыцца паміж грамадзянамі і забудоўшчыкамі пры будаўніцтве жылля.
 Паводле слоў Прэзідэнта, у гэтым дагаворы ў абавязковым парадку трэба прадугледзець

строгія абавязцелствы бакоў па фінансаванні, тэрмінах і якасці будаўніцтва. «Усе такія дагаворы павінны знаходзіцца ў літаральным сэнсе на стала ў старшын райвыканкама. Кантроль за іх выкананнем — сфера адказнасці мясцовай ўлады», — падкрэсліў кіраўнік дзяржавы. На яго думку, да плацежаздольнасці забудоўшчыкаў, якія акумуляюць грошы фізічных асоб, павінны прад’яўляцца самыя строга патрабаванні. Цяпер далёка не заўсёды адбываецца менавіта так. У будаўніцтве, у тым ліку ў жыллёвым, атрымліваюцца наступным чынам: сабраў грошы — і выкарыстоўваю, як хацеш. Так быць не павінна», — запатрабаваў кіраўнік дзяржавы.

«Толькі тыя арганізацыі, якія пабудавалі не менш як 15 працэнтаў аб’екта (мінімум — цокаль, першы, другі паверці), маюць права прыцягваць сродкі фізічных асоб для далейшага будаўніцтва жылля», — сказаў Прэзідэнт і запатрабаваў забяспечыць строгае выкананне гэтага правіла. Акрамя таго, Нацыянальны банк павінен забяспечыць асаблівы рэжым рахункаў, на якіх накопліваюцца такія сродкі, і абавязкова кантраляваць іх мэтавае выкарыстанне. «Каб усё грошы ішлі менавіта туды, куды яны прызначаліся, — на будаўніцтва жылля. І бралася грошай з грамадзян менавіта столькі, колькі трэба для рытмічнага будаўніцтва», — падкрэсліў Аляксандр Лукашэнка.

Звяртаючыся да старшын Вярхоўнага Суда, Прэзідэнт даручыў наладзіць работу судоў такім чынам, каб яны неадкладна рэагавалі на заявы грамадзян наконт няякаснага і пратэрмінаванага будаўніцтва.

Рэфармаваць з розумам

Паводле слоў Прэзідэнта, апошнім часам усё часцей гучаць прапановы адрядзіць Дзяржбуд, каб выключыць дубляванне і няўзгодненасць дзеянняў розных дзяржаўных органаў, якія ў той ці іншай ступені займаюцца рэгуляваннем будаўнічых працэсаў. «Я ўжо гаварыў, што сёння варты звязаць на Мінбудахітэктуры ўзгадненне ўсёй норматывнай базы ў сферы будаўніцтва. Прычым такім чынам, каб без іх ведама ніводны дакумент, рэгламентуючы будаўніцтва, не быў прыняты. Толькі пасля ўзгаднення з Мінбудахітэктуры», — адзначыў кіраўнік дзяржавы.

«Але спяшайца з пераўтварэннямі і здымца з міністэрства адказнасць за падведманія арганізацыі я не спяшаўся б. Усё павінна насцпець. Скажу шчыра: я не прыхільнік радыкальных рэфармаў на скорую руку».

«Калі будзеце фарміраваць будаўнічыя холдынгі, рыхтаваць прапановы аб перадачы ў камунальную ўласнасць падведманія арганізацыі, то рабіце гэта акуратна. Штучнага аб’яднання і насілля быць не павінна», — сказаў Аляксандр Лукашэнка, звяртаючыся да прэм’ер-міністра і губернатараў.

Пры гэтым кіраўнік дзяржавы адзначыў, што апошнім часам на ўзроўні ўрада ўсё часцей узнікае жаданне перадаць многія суб’екты гаспадарання ў веданне мясцовых органаў ўлады. «А тыя ўсё бярдуць. Думаюць, што справіцца. Вы што, не бачыце, што яны на месцах дом не могуць узгадніць і пабудоваць, а вы ім хочаце дадаць у кіраванне вялікія трэсты? Вы думайце, перш чым гэтыя рэфармы праводзіць», — заўважыў Прэзідэнт.

Галоўнае, паводле слоў Аляксандра Лукашэнка, нельга забываць пра людзей, якія і ў спёку, і ў холад працуюць на будоўлях, паколькі іх работа адказная і вельмі цяжкая.
Аб кошце метра
 Аляксандр Лукашэнка паведаміў, што кошт квадратнага метра жылля па дзяржаўным заказе ў 2014 годзе будзе роўны сярэднямесячнай зарплате на краіне. Ён нагадаў, што новае будаўніцтва жылля для грамадзян, якія маюць права на атрыманне льготных крэдытаў і аднаразовых субсідый на будаўніцтва або набыццё жылых памяшканняў, будзе ажыццэўляцца толькі па дзяржаўным заказе.

Паводле планаў урада, з 2,5 млн кв.м жылля, якое павінна быць уведзена ў 2014 годзе з дзяржаўнага заказе, па дзяржаўнаму будзе пабудавана каля трэці — 800 тыс.кв.м. Кошт 1 кв.м такога жылля ў 2014 годзе будзе роўны сярэднямесячнай зарплате на краіне з невялікай папраўкай на дату ўводу жылля ў эксплуатацыю ў адпаведнасці з норматывым тэрмінам будаўніцтва.

«Увядзенне дзяржаўнага будаўніцтва жылля з дзяржаўна-прыватнай павінна быць абавязковым выключыць выпадкі з’яўлення праблемных дамоў у гэтым сегменце жыллёвага будаўніцтва, — ляміць Прэзідэнт. — А людзі будуць пазабулены ад валакці — абіваць парогі розных інстанцый. Гатовае жыллё будучь выкупляць па зразумелых ценках, разлічваць свае расходи з улікам тых ільгот і прэфэрэнцый, абавязцелстваў дзяржавы, якія належаць ім па законе».

Прэзідэнт даручыў ураду ў бліжэйшы час падрыхтаваць адпаведныя дакументы, каб з новага года сістэма пачала працаваць.

Не згубіць дасягнутае

«Дзейнасць дзяржаўнага павінна быць абсалютна празрыстай для грамадства», — заявіў Прэзідэнт падчас другой часткі рэспубліканскай нарады. «Ніякіх закрытых для крытыкі тэм у рабоце дзяржаўнага апарату няма і быць не павінна. Інакш у краіне абавязкова наступіць застой», — падкрэсліў кіраўнік дзяржавы.

У той жа час Прэзідэнт заўважыў, што крытыка павінна быць канструктыўнай і не ператварацца ў беспадэставнае крытыканства. «Такое стаўленне да людзей, якія сумленна служаць дзяржаве, недапушчальна», — сказаў Аляксандр Лукашэнка.

Прэзідэнт нагадаў, што ў гады перабудовы была разгорнута «кампанія па шалымаванні партыйных і савецкіх работнікаў», водгалас якой дагэтуль адчуваецца па ўсёй краіне дзяржаўных і грамадстве. «Я не хачу ідэалізаваць усіх савецкіх чыноўнікаў — сярод іх сустракаліся розныя людзі, але ўсё ж такі прстойных работнікаў, сапраўдных прафесіяналаў, якія стварылі вялікую краіну, было значна больш. Нельга стрывіць ўсё пад аднім грабянецца», — адзначыў кіраўнік дзяржавы.

Аляксандр Лукашэнка падкрэсліў: «Вельмі важна не згубіць тое, што Беларуска ўдалося стварыць за гады сваёй незалежнасці, не згубіць тую дзяржаву, якой мы можам ганарыцца».

Воляга МЯДЗВЕДЗЕВА, Надзея ЮСКЕВІЧ

Кадравая арыфметыка

КРАІНЕ ПАТРАБУЮЦА ІНЖЫНЕРЫ, ТЭХНОЛАГІ, АГРАНОМЫ ...але іх падрыхтоўка не выгадная для ВНУ

«Пры планаванні кантрольных лічбаў прыёму кіраўнікі ўстаноў адукацыі павінны адсяць ад карысных інтарэсаў (заробіць больш грошаў на прэстыжных спецыяльнасцях) і кіравацца інтарэсамі дзяржавы. Прэстыжнымі павінны стаць тыя спецыяльнасці, якія патрабуюцца эканоміцы і дзе чакаюць маладых спецыялістаў», — заявіў першы намеснік міністра адукацыі Аляксандр Жук на калегіі свайго ведамства, прысвечанай удасканаленню аб’ёмаў і структуры падрыхтоўкі кадраў ва ўстановах прафесійнай адукацыі.

Прафарынтацыя ці дзень адкрытых дзвярэй?

— Статыстыка сведчыць, што да 2016 года колькасць выпускнікоў адукацыйнай школы захаваецца да 2015 года. Сёлета патокі выпускнікоў 11-х класаў размеркаваліся наступным чынам: 55% з іх паступілі ў ВНУ, 25% — пайшлі навукаўцаў у сярэднія спецыяльныя ўстановы адукацыі і толькі 17% атрымліваюць прафесійна-тэхнічную адукацыю. Між тым, 80% вакансій на рынку працы складаюць менавіта рабочыя прафесіі.

Пры размеркаванні лічбаў прыёму на ўсіх узроўнях прафесійнай адукацыі ў 2014 годзе будуць улічвацца чатыры асноўныя параметры: прапановы будаўніцтва ў выглядзе дагавору і заявак на падрыхтоўку спецыялістаў і рабочых (служачых), вынікі размеркавання паперэдных гадоў, паказчык беспрацоўя на рынку працы і дэмаграфічная сітуацыя.

Асноўны прынцып наступны: калі тыя ці іншыя галіны — транспарт, сувязь, культура, медыцына, сельская гаспадарка і г.д. — у рэгіёне з’яўляюцца прыярытэтнымі кірункамі развіцця, то ВНУ, якія рыхтуюць для іх кадры, павінны гарантавана атрымаць бюджэтныя месцы ў аб’ёме, неабходным для кадраватага забеспячэння. Акрамя таго, з 2014 года ў шэрагу устаноў адукацыі будзе спынен прыём за кошт сродкаў бюджэту на эканамічным і юрыдычным спецыяльнасцях. Больш за тое, цяпер кантроль больш весіцца за размеркаваннем пэўна запатрабаваным спецыяльнасцямі не толькі бюджэтных, але і платных месцаў.

Гэта так званыя вострадэфіцытныя спецыяльнасці, якія ў аб’ёме прыёму яны попытам не карыстаюцца. У аўтсайдажах аказаліся сельскагаспадарчыя спецыяльнасці (325 вакантных месцаў); педагагічныя спецыяльнасці (296 вакантных месцаў, з іх 184 — фізика-матэматычнага профілю); ваенныя спецыяльнасці (195 месцаў), спецыяльнасці для металургічнай вытворчасці, лясной гаспадаркі і дрэваапрацоўкі, лёгкай і хімічнай прамысловасці.

Большасць ВНУ апраўдвае свой недабор павышэннем ніжняга парога тэставых балаў. Але ў Міністэрстве адукацыі бачаць яшчэ і іншую прычыну — адсутнасць эфектыўнай прафарынтацыйнай работы і ўзаемадзеяння з наймальнікамі.

— У ВНУ, дзе прафарынтацыйная работа не абмяжоўваецца днём адкрытых дзвярэй, дзе кіраўнікі бачаць перспектывы развіцця сваёй устаноў, выра-

Сёлета ў аўтсайдажах аказаліся сельскагаспадарчыя, педагагічныя, ваенныя спецыяльнасці для металургічнай вытворчасці, лясной гаспадаркі і дрэваапрацоўкі, лёгкай і хімічнай прамысловасці.

шаюцца і праблемы з наборам. Інакш як можна патлумачыць, што такая сумная сітуацыя з наборам назіралася не ва ўсіх аднапрофільных і роднасчых ВНУ, — звярнуўся да ректараў Аляксандр Жук. — Так, Гродзенскаму дзяржаўнаму ўніверсітэту і Віцебскаму дзяржаўнаму ўніверсітэту ўдалося ўкваліфікаваць нават педагагічныя спецыяльнасці фізика-матэматычнага профілю.

Запоўнілі ўсе бюджэтныя месцы Гродзенскі дзяржаўны аграрны ўніверсітэт і Беларускі дзяржаўны аграрны ўніверсітэт. А Беларуска дзяржаўная сельскагаспадарчая акадэмія па тых жа спецыяльнасцях не закрыла 250 бюджэтных месцаў (выканаўшы план прыёму толькі на 64%).

Фіяска прыватных ВНУ

Яшчэ адна праблема — высокі праэнт абітурыентаў, залічаных у ВНУ на завочную форму навучання, асабліва ў прыватных ВНУ. Калі ў дзяржаўных ВНУ доля прыёму на завочную форму складае менш за папаву залічаных, то ў прыватных ВНУ назіраецца зусім іншая сітуацыя. У абсалютных лічбах колькасць залічаных абітурыентаў на завочную форму навучання ў прыватныя ВНУ за тры гады скарацілася на 40% (або на 5,2 тысячы чалавек), аднак з улікам невыканання плана прыёму на дзённую форму навучання (а сёлета недабор склаў 7,3 тысячы чалавек, або 85%), удзельная вага залічаных на завочную форму навучання вырасла да 73%.

— Я нічога не маю супраць прыватнага сектара вышэйшай школы, паколькі большасць вядучых універсітэтаў свету — не дзяржаўныя, але базавыя арыянеры многіх нашых прыватных ВНУ відавочна не дацвягаюць да канкурэнтназдольнага ўзроўню. Яны занялі нішу найменш затратных спецыяльнасцяў выключна з тэарэтычна падрыхтоўкай («Права» і «Эканоміка»). Прычым, як правіла, уопробіцца не столькі на дзённую, колькі на менш дарагую, завочную, форму. Дайшло да таго, што выпуск завочнікаў стаў пераважаць выпуск спецыялістаў, якія атрымалі паўнаўтарсскую вочную адукацыю. Захаўванне такой тэндэнцыі вельмі небяспечнае, — падкрэсліў Аляксандр Жук.

— Інстытут парламентарызму і прадпрымальніцтва, напрыклад, залічыў тэты на дзённую форму навучання 73 чалавекі, а ў гэтым годзе — увогуле 19 чалавек. Прыватны інстытут кіравання і прадпрымальніцтва — летась 57 чалавекі 22 чалавекі ў гэтым годзе, Інстытут прадпрымальніцтва і дзейнасці — 97 і 41 чалавекі адпаведна. Хацелася б пачуць ад ректараў прыватных ВНУ, якія яны бачаць перспектывы далейшага развіцця сваіх навуковых устаноў? Мяркую, прыйшоў час перагледзець у ліцэнзіях на права ажыццэўлення адукацыйнай дзейнасці судносніны гранічнай колькасці навучэнцаў на дзённую і завачную форме атрымання адукацыі. Тым больш што ў большасці ВНУ дзёўанне ліцэнзіяў завяршаецца вясной 2014 года. Колькасць тых, хто навукаецца на завачнай форме, не можа пераважаць колькасць тых, хто навукаецца на дзённым аддзяленні.

«Апетынасць і рэчаінасць»

Сёння патрабеўца структурна перабудова аб’ёмаў падрыхтоўкі студэнтаў і ўстараненне дысбалансу незапатрабаваных і дэфіцытных прафесій: краіне патрэбны інжынеры, аграномы, урачы, а таксама спецыялісты прыроднааўчана-навуковага профілю.
 Разам з тым, у шэрагу ВНУ аб’ёмы падрыхтоўкі па спецыяльнасцях, якія з’яўляюцца няпрофільнымі для гэтых устаноў адукацыі, застаюцца даволі вялікімі. Так, на спецыяльнасці эканамічнага і юрыдычнага профіля ў Беларуска дзяржаўны сельскагаспадарчы акадэмію залічаны 23% першакурснікаў (151 чалавек), у Гродзенскі дзяржаўны аграрны ўніверсітэт — 17% (95 чалавек). (Віцебскі дзяржаўны тэхналагічны ўніверсітэт (адзіна ВНУ краіны, якая

Інстытут парламентарызму і прадпрымальніцтва залічыў на дзённую форму навучання 19 чалавек, прыватны Інстытут кіравання і прадпрымальніцтва — 22 чалавек, Інстытут прадпрымальніцтва і дзейнасці — 41 чалавек.

рыхтуе кадры для прадпрыемстваў лёгкай прамысловасці) у 2013 годзе па выніках залічэння першакурснікаў мае 41% (155 чалавек) «эканамістаў і фінансістаў» і толькі 23% (89 чалавек) дызайнераў і трэць (137 чалавек) будучых інжынераў-тэхнолагаў у сферы лёгкай прамысловасці. А ў прыватных ВНУ аб’ёмы падрыхтоўкі па згаданых спецыяльнасцях перавышаюць 85% ад прыёму.

Нягледзячы на ўсе спробы Міністэрства адукацыі скаркаціць лічбы прыёму на платнай аснове, агульны план прыёму на платную форму навучання склаў 67,2 тысячы чалавек, што ўдвая перавысіла фактычную колькасць прыёму: на платную форму навучання ў 2013 годзе былі залічаны 33,6 тысячы чалавек. Многія ВНУ ўстанавілі максімальна магчымую планку прыёму, асабліва прыватныя ВНУ.
 Складваецца уражанне, што многія кіраўнікі адарваны ад рэчаінасці і зусім не здольны ацэньваць рэальную сітуацыю. Так, Мінскі інстытут кіравання зацвердзіў план прыёму ў 7,6 тысячы чалавек, што ў 5 разоў перавышала лічбы фактычнага прыёму ў 2012 годзе, з іх 3,8 тысячы першакурснікаў планавалі прыняць на дзённую форму навучання (у 19 разоў больш!) А што ў выніку атрымаў? На дзённую форму навучання былі залічаны толькі 196 чалавек.

Дыспропорцыя ў колькасці залічаных абітурыентаў і залічанай колькасці платных месцаў назіралася ў дзяржаўных ВНУ. БДТУ: план — 950, а па факце — 182. Палацкі дзяржаўны ўніверсітэт: план — 1750, па факце — 380. БНТУ: план — 1912, па факце 926. БДПУ імя М.Танка: план — 1010, па факце — 487.

Аляксандр Жук паведаміў, што ў ВНУ ў новай рэдакцыі ўнесена норма па абавязковым узгадненні лічбаў прыёму на платнай аснове з Міндукацыі.

Стаўка — на мэтавую падрыхтоўку

За апошнія тры гады на навучанне на ўзроўні вышэйшай адукацыі на ўмовах мэтавай падрыхтоўкі ізначна больш як 5 тысяч чалавек: з іх 1832 — на спецыяльнасці медыцынскага профілю, 1435 — на спецыяльнасці сельскагаспадарчага профілю і 1533 — на педагагічных спецыяльнасцях. На ўсе іншыя профілі — значна менш.

Па прапанове шэрагу міністэрстваў у праекце новых правілаў прыёму прадугледжваецца магчымасць ажыццэўляць мэтавую падрыхтоўку па ўсіх спецыяльнасцях. Закрываць дагаворы аб мэтавай падрыхтоўцы з абітурыентамі заказчыкі кадры змогуць незалежна ад месца іх працывання і аднак па прадметнае ўступных выпрабаванняў іх дакументацэ ад адукацыі. Мэтавы набор па сельскагаспадарчых спецыяльнасцях плануецца павялічыць да 60% ад кантрольных лічбаў прыёму, а па іншых спецыяльнасцях — да 40%. У сярэдніх спецыяльных навуковых устаноў мэтавы набор па сельскагаспадарчых і медыцынскіх спецыяльнасцях павялічаць да 60%, а па іншых спецыяльнасцях — да 30%.